

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/114/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217951
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Hritzová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217951.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Hritzovej a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 9C/39/2013-50 zo dňa 03.12.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 9C/39/2013-50 zo dňa 03.12.2013 potvrdzuje.

Odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd poukázal na návrh, ktorým sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatať majetkovú škodu vo výške 125,-- eur a nemajetkovú ujmu vo výške 602,99 eura. Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Levice ako exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby s omeškaním viac ako 327 dní. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vznikla žalobcovi majetková škoda vo výške 125,-- eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov vo veci správy a vymáhania pohľadávky v čase omeškania a to 70,-- eur na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, 40,-- eur na udržiavanie a správu informačného systému, 15,-- eur na administratívnu prácu, poštovné, telekomunikačné výdavky. Nemajetkovú ujmu vyčíslil na 602,99 eura, pričom vychádzal z výpočtu 55,-- eur za 1 mesiac omeškania. S poukazom na nálezy Ústavného súdu, nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, považuje ju za spravodlivú satisfakciu.

Žalovaný sa k podanému návrhu vyjadril písomne, žiadal návrh zamietnuť, návrh žalobcu považoval za zmätočný, celú dôkaznú povinnosť žalobca prenáša na súd, nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Žalobca neuvádza kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu čo sa týka prieťahov v konaní. Všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní. Mal za to, že návrh je uplatnený na súde predčasne, keďže ešte neuplynula lehota 6 mesiacov na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. K podmienkam úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody uviedol, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak je exekučným titulom notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok.

Od 01.06.2011 pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia pre uvedené exekučné tituly neplatí. Lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia, týka sa len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Vnútroštátny súd má povinnosť ex officio preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, preskúmať rozhodcovskú doložku. Čo sa týka prietahov v konaní poukazoval na § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a uviedol, že žalobca vo vzťahu k predpokladom posúdenia existencie zbytočných prietahov v zmysle citovaného ustanovenia svoje tvrdenie nepreukázal. Vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 - dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.04.2009, teda tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Žalovaný namietal vyčíslenie materiálnej škody, mal za to, že požadovať paušálnu sumu je nesprávne a účelové.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu Nitra sp. zn. 18C/103/2013, Okresného súdu Levice sp. zn. 16Er/327/2010 a z neho žiadosť o udelenie poverenia, zápisnica súdneho exekútora, uznesenia súdov, odvolanie, rozhodcovský rozsudok a dospel k tomuto skutkovému a právnomu záveru:

Zo spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 7Er/327/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola doručená na Okresný súd Levice dňa 28.04.2010. U súdneho exekútora bola spísaná zápisnica obsahujúca návrh na vykonanie exekúcie dňa 09.03.2010. Uznesením Okresného súdu Levice č.k. 7Er/327/2010-19 zo dňa 21.10.2010, bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá, proti ktorému podal právny zástupca oprávneného odvolanie, Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 15CoE/531/2010-36 zo dňa 21.01.2011 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa.

Zo spisu Okresného súdu v Nitre sp. zn. 18C/103/2013 súd zistil, že žalobca sa domáha majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nevykonalosti poskytnutého úveru.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si podaným návrhom žalobca uplatňuje majetkovú škodu vo výške 125,-- eur, ktorá pozostáva zo sumy 70,-- eur na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40,-- eur na udržiavanie a správu informačného systému, zo sumy 15,-- eur na administratívnu prácu, poštovné, telekomunikačné výdavky.

Ďalej si uplatňuje nemajetkovú ujmu vo výške 602,99 eura za 327 dní omeškania z dôvodu porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Po citovaní ust. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 5 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1-3, § 17 ods. 1-3, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. a § 41 ods. 1, 2 písm. c), d), i) Exekučného poriadku súd považoval za preukázané, že žalobca sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy dôvodiac, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodnutím o zamietnutí žiadosti po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Návrh žalobcu bol dostatočne špecifikovaný v zmysle § 43 O.s.p. a zákona č. 233/1995 Z.z. platného v čase podania návrhu. Žalobca v petite návrhu uviedol, čoho sa podaným návrhom domáha, voči komu a z akého titulu. Nepredloženie dôkazov a neunesenie dôkazného bremena je dôvodom na prípadné zamietnutie návrhu, nie na odmietnutie podania. Návrh žalobcu súd nepovažoval za premlčaný, pretože žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená v apríli 2010 a žalobca si uplatnil u žalovaného predbežné prerokovanie na náhradu škody v apríli 2012. Návrh žalobcu súd nemohol ako predčasne podaný zamietnuť, pretože vo veci bolo rozhodnuté po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom žiadosť žalobcu nebola prerokovaná a podľa vyjadrenia žalovaného nie je nárok žalobcu predbežne prerokovaný, pretože žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie žiadosti, preto nárok mohol žalobca uplatniť na súde v súlade s ust. § 16 zák. č. 514/2003.

Žalobca sa domáhal náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu s poukazom na § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. z dôvodu, že k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia nedošlo v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Podstatou tohto sporu bolo zistiť a vecou žalobcu bolo preukázať, či nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia mu spôsobilo škodu a nemajetkovú ujmu, ktorých sa domáha a či sa vôbec na daný prípad vzťahuje zákonná lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, ak došlo k nezákonnému rozhodnutiu, alebo nesprávnomu úradnému postupu, došlo k vzniku škody a medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou je príčinná súvislosť, pričom všetky tri podmienky musia byť splnené súčasne. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z. z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna. Nesprávny úradný postup môže mať

za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku žalobcu, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve (iba) týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku žalobcu rozhodujúcim t. j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. Žalobca uvádzal, že na preukázanie škody, ktorej sa nedomáha titulom zníženého výťažku exekúcie, ale titulom nákladov, ktoré mu vznikli v priamej príčinnej súvislosti s nekonaním súdu, požiadal o vypracovanie znaleckého posudku, pričom súd poznamenáva, že ak mu vznikla škoda, mal by mať dôkazy, ktorými by ju preukázal a za daného stavu nie je zrejme ako mohol žalobca dospieť k výške ním tvrdenej škody. Žalobcom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom zníženie svojho majetku, pričom na žalobcovi je preukázať svoje tvrdenia.

Súd v tomto prípade neskúmal, či prišlo k prietahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu, či sa zákonná 15 - dňová lehota vzťahuje na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora, či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z.z. bolo v čase podania žiadosti o udelenie poverenia možné vydať poverenie, na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Podľa žalobcu rozhodcovský rozsudok je exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku. Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol uvedený do § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku novelou účinnou od 01.06.2011. Novelizácia predmetného ustanovenia by bola nadbytočná, ak by išlo o exekučný titul podľa písmena i). Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa písmena d) svedčí aj komentár k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Súd teda dospel k záveru, že v predmetnej exekučnej veci je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Zákonná 15 - dňová lehota na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora o udelenie poverenia neplatí v exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Táto výnimka bola do zákona zavedená s účinnosťou od 01.06.2010 a vzťahuje sa aj na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z.z., čo je uvedené v komentári k exekučnému poriadku, dôvodom zavedenia tejto výnimky je potreba preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie. K vydávaniu poverení na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Súd dospel k záveru, že v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Navyše súd uvádza, že táto lehota je uvádzaná v súvislosti s rozhodnutím súdu, ktorým je vydanie poverenia a nevzťahuje sa na rozhodnutie súdu, ktorým je zamietnutie žiadosti exekútora o udelenie poverenia.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať Ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02).

Z uvádzaných dôvodov súd žalobcu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP a v konaní úspešnému žalovanému ich nepriznal, pretože žalovaný si žiadne trovy neuplatnil a žiadne mu ani nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Podľa žalobcu, súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec v medziach určených ustanovením § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil v lehote najmenej 5 dní pred vyhlásením rozsudku (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 10.03.2015.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a celého spisového materiálu dospel k záveru, že prvostupňový súd zistil riadne skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonané dokazovanie vyhodnotil v súlade s ustanovením § 132 a nasl. OSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými odvolací súd súhlasí. Preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 OSP rozsudok ako vecne správny potvrdil aplikujúc pri jeho odôvodnení ustanovenie § 219 ods. 2 OSP.

Na zdôraznenie správnosti rozsudku odvolací súd uvádza, že navrhovateľ svoj nárok odôvodňoval najmä tým, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby s omeškaním viac ako 327 dní. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa, toto tvrdenie nie je pravdivé, keďže žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená dňa 28.04.2010, súd o nej rozhodol dňa 21.10.2010 zamietnutím návrhu. Pritom v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa lehota 15 dní nevzťahovala na rozhodnutie súdu, ktorým je zamietnutie žiadosti na udelenie poverenia, keďže exekučným titulom bolo rozhodnutie rozhodcovského súdu a okrem toho, aj zo znenia ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní sa týka prípadu, keď súd exekútora vykonaním exekúcie poverí.

Žalobcom v návrhu vyčíslená škoda nemohla vzniknúť ani z dôvodu, že exekučným titulom, na základe ktorého sa žalobca domáhal vydania poverenia, bolo rozhodnutie rozhodcovského súdu, ktorý bol ako exekučný titul v rozpore so zákonom. Z rozhodnutia exekučného súdu vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá z dôvodu, že rozhodcovská doložka, ktorá bola súčasťou formulárovej zmluvy o úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda je neplatná. Preto ani nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie sporu. Exekučný súd teda dôvodne podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmal platnosť rozhodcovskej doložky a bol aj oprávnený zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia.

Odvolací súd dodáva, že odvolacie dôvody, ktorými je podľa § 212 ods. 1 OSP viazaný, odvolateľ formuloval paušálne, tieto nesúhlasia s argumentmi uvádzanými súdom 1. stupňa v napadnutom rozhodnutí. Preto z odvolania nie sú celkom zrejmé konkrétne dôvody nesúhlasu žalobcu s preskúmaným rozhodnutím.

Exekučný súd v predmetnej veci postupoval v súlade s exekučným poriadkom, odvolací súd nesprávny úradný postup súdu a teda ani naplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa z. č. 514/2003 Z. z. nezistil. Postupom súdu teda žalobcovi žiadna škoda nemohla vzniknúť. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, § 151 OSP v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 OSP. Úspešný žalovaný si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil, preto mu ich náhradu odvolací súd nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.